

Μέρες και νύχτες πλανήθηκε ο Οδυσσέας με το μοναδικό πλοίο που του απέμεινε. Κάποτε, είδε ένα νησί. Ήταν η Αία, το νησί της Κίρκης. Το πλοίο άραξε σ' απάνεμο λιμάνι και οι άνδρες του ήρωα το έριξαν στον ύπνο, έτσι ταλαιπωρημένοι καθώς ήταν. Ξημερώματα της τρίτης μέρας, ο Οδυσσέας ζώστηκε το σπαθί του, πήρε και το δόρυ του κι ανέβηκε σε ψήλωμα για να κατοπτρεύσει τα γύρω. Πέρα μακριά, είδε να βγαίνει καπνός από κάπου μέσα στο δάσος. Η πρώτη σκέψη ήταν να πάει να δει, ποιος άναψε φωτιά. Η δεύτερη, να συνεννοηθεί πρώτα με τους συντρόφους του. Σκότωσε ένα μεγάλο ελάφι, να έχουν να φάνε, και κατέβηκε στην ακτή. Το έριξαν όλοι στο φαγοπότι.

Την τέταρτη μέρα χωρίστηκαν σε δυο ομάδες, η μια με αρχηγό τον Οδυσσέα και η άλλη τον Ευρύλοχο, συγγενή του ήρωα. Έβαλαν κλήρο, ποια από τις δυο ομάδες θα ξεκινούσε για την ανίχνευση του νησιού. Κληρώθηκε του Ευρύλοχου. Πήρε αυτός τους 22 άνδρες του και κίνησε για το εσωτερικό του νησιού. Κάποια στιγμή, μπροστά τους ξεπρόβαλε ένα πέτρινο ανάκτορο. Λιοντάρια και λύκοι τους υποδέχτηκαν κουνώντας τις ουρές τους σαν άκακα σκυλάκια, ενώ από το οίκημα ακουγόταν γυναικεία φωνή που τραγουδούσε καθώς κάποια ύφαινε στον αργαλειό. Οι άνδρες φώναξαν να τους ανοίξει.

Βγήκε η Κίρκη, όμορφη με ωραίες πλεξούδες, και τους καλοδέχτηκε. Τους πρότεινε να μπουν στο ανάκτορο αλλά ο Ευρύλοχος κάτι ψυλλιάστηκε και έμεινε έξω να περιμένει τους άλλους, οι οποίοι είχαν κιόλας μπει και στρογγυλοκαθίσει σε αναπαυτικά καθίσματα. Η μάγισσα τους πρόσφερε καλό κρασί κι ανακάτεψε τυρί, μέλι κι αλεύρι αλλά και μαγιοβότανα. Μόλις έφαγαν, οι άνδρες λησμόνησαν τις πατρίδες τους. Η Κίρκη άγγιξε καθένα τους με το μαγικό ραβδί της και τους μεταμόρφωσε σε γουρούνια. Τους έκλεισε στο χοιροστάσιο και τους έριξε καρπούς δέντρων, να έχουν να φάνε, αδιαφορώντας για τα κλάματά τους.

Έξω από το ανάκτορο, μάταια ο Ευρύλοχος περίμενε τους άντρες της ομάδας του. Κάποια στιγμή, το πήρε απόφαση ότι δεν θα επέστρεφαν και κατέβηκε στην παραλία να βρει τον Οδυσσέα και τους άλλους. Τους είπε ότι οι άντρες του είχαν χαθεί, χωρίς ο ίδιος να ξέρει, τι είχαν απογίνει. Ο Οδυσσέας του ζήτησε να τον οδηγήσει στο ανάκτορο. Εκείνος αρνιόταν. Του είπε πως προτιμότερο ήταν να σηκωθούν και να φύγουν. Έτσι κι αλλιώς, οι σύντροφοί τους χαμένοι ήταν. Τουλάχιστο να γλιτώναν οι υπόλοιποι.

Ο Οδυσσέας αρνήθηκε να φύγει χωρίς να μάθει, τι απέγιναν οι άντρες του. Κίνησε μόνος

του. Στη διαδρομή, του βγήκε μπροστά ο θεός Ερμής. Τον προειδοποίησε ότι βρισκόταν στο νησί της Κίρκης, τον πληροφόρησε ότι οι σύντροφοί του είχαν μεταμορφωθεί σε γουρούνια και του έδωσε, αντίδοτο στα μάγια της, το «μώλυ»: Ένα βοτάνι με μαύρη ρίζα και λουλούδια άσπρα σαν το γάλα, που οι άνθρωποι δεν μπορούν να ξεριζώσουν από τη γη. Τον καθοδήγησε, τι να κάνει σε κάθε κίνηση της μάγισσας, κι έφυγε.

Ο Οδυσσέας έφτασε στην πύλη του ανακτόρου της Κίρκης και θαρρετά της φώναξε να του ανοίξει. Βγήκε αυτή, τον καλοδέχτηκε όπως πριν τους συντρόφους του, τον έμπασε μέσα, τον έβαλε να καθίσει και του πρόσφερε το φαγητό που είχε δώσει και στους άντρες του. Εκείνος έφαγε χωρίς τα μαγιοβότανά της να τον πιάνουν. Η Κίρκη τον ακούμπησε με το μαγικό ραβδί της, λέγοντας:

«Στη χοιρομάντρα έλα και συ να σμίξεις με τους άλλους».

Τρομαγμένη, είδε τον Οδυσσέα όχι μόνο να μη μεταμορφώνεται σε γουρούνι αλλά και να πετάγεται όρθιος με γυμνό σπαθί στο χέρι και να χύνεται καταπάνω της, τάχα να τη σκοτώσει. Έπεσε στα γόνατά της, αναγνωρίζοντάς τον καθώς κι αυτήν κάποτε είχε προειδοποιήσει ο Ερμής ότι ο ήρωας θα την επισκεπτόταν. Του πρότεινε να πάνε στο κρεβάτι της αλλά εκείνος την έβαλε πρώτα να πάρει τον βαρύ όρκο των θεών ότι, όταν τον δει γυμνό, δεν θα του πάρει «αντρεία και δύναμη». Ξάπλωσαν μαζί.

Αργότερα, οι τέσσερις βάγιες που η Κίρκη είχε στη δούλεψή της, τον έλουσαν, τον έντυσαν και τον κάθισαν για δείπνο. Ο Οδυσσέας δεν έβαζε μπουκιά στο στόμα του. Η Κίρκη υπέθεσε ότι φοβόταν καινούρια μάγια και του θύμισε ότι είχε ορκιστεί. Εκείνος απάντησε ότι δεν θα έτρωγε ώσπου να ξανάβλεπε τους άντρες του με λυμένα τα μάγια. Υπάκουα, η Κίρκη πήρε μια αλοιφή κι άλειψε τα γουρούνια στο χοιροστάσιο. Με μιας, ξανάγιναν οι σύντροφοι του Οδυσσέα, πιο νέοι και πιο όμορφοι από πριν. Μετά, η μάγισσα του ζήτησε να φέρει και τους άλλους που περίμεναν στην παραλία, αφού πρώτα τραβούσαν το πλοίο του στη στεριά, να μην το τρώει η αρμύρα της θάλασσας.

Ο Οδυσσέας δεν είχε αντίρρηση. Βρήκε τους άλλους στην ακτή να κλαίνε τη μοίρα τους μη βλέποντάς τον να γυρίζει. Καταχάρηκαν που τον είδαν. Κι έσπευσαν να τραβήξουν το πλοίο στη στεριά, όπως τους ζήτησε. Ο Ευρύλοχος συνέχιζε να είναι καχύποπτος και προσπάθησε να τους εμποδίσει. Ο Οδυσσέας θύμωσε και ξιφούλκησε. Πρόλαβαν να τον συγκρατήσουν οι άλλοι. Πείσθηκε να τον αφήσουν στην ακτή να φυλά το πλοίο. Όλοι οι άλλοι τον ακολούθησαν στο ανάκτορο, όπου η Κίρκη τους περιποιήθηκε όσο καλύτερα

μπορούσε.

Ο Οδυσσέας και η μάγισσα ζούσαν τον έρωτά τους επί ένα ολόκληρο χρόνο. Καρποί του έρωτά τους, κατά τον Ησίοδο, προέκυψαν ο Άτριος, ο Λατίνος και ο Τηλέγονος (Θεογονία, 1011 – 1012). Ο τελευταίος θα γινόταν μοιραίος για τον πατέρα του. Οι άντρες όμως άρχισαν να νοσταλγούν την Ιθάκη. Το είπαν στον βασιλιά τους. Ο Οδυσσέας συμφώνησε ότι ήταν ώρα να φεύγουν. Ζήτησε από την Κίρκη να τους επιτρέψει να σαλπάρουν. Η μάγισσα συγκατένευσε. Πρώτα όμως έπρεπε να κατέβει ο Οδυσσέας στον Άδη και να συναντηθεί με τη σκιά του μάντη Τειρεσία, ο οποίος και θα τον πληροφορούσε όλα όσα χρειαζόταν να ξέρει για τον γυρισμό του στην Ιθάκη. Η Κίρκη τον καθοδήγησε πώς θα έφτανε ως εκεί και τι εκεί έπρεπε να κάνει.

Όταν οι σύντροφοι του Οδυσσέα έμαθαν, τι έπρεπε να γίνει, έβαλαν τα κλάματα. Δεν ήξεραν κανένα που να κατέβηκε στον Άδη και να γύρισε από εκεί. Ο Οδυσσέας τους έπεισε ότι όλα μπορούν να γίνουν, αν οι θεοί το θέλουν. Ξεκίνησαν ο Οδυσσέας και σαράντα τέσσερις καθώς ένας τους, ο Ελπήνορας, σκοτώθηκε σε ατύχημα. Μέσα στη σύγχυση, οι σύντροφοί του ούτε που κατάλαβαν ότι έλειπε.

(τελευταία επεξεργασία, 13 Μαΐου 2022)